

¿Adeu a la literatura?
Siluetes de l'intel·lectual a l'ombra de Josep Pla i Joan Fuster
Fundació Josep Pla, 4 de novembre de 2022

PARTICIPANTS

Participants a les Taules

ÁLVARO, Francesc-Marc

(Vilanova i la Geltrú, 1967). Periodista i escriptor. Llicenciat en Ciències de la Informació per la Universitat Autònoma de Barcelona. És columnista de *La Vanguardia*, de *Nació Digital*, i cap de redacció de la revista *Serra d'Or*. Ha obtingut el Premi Nacional de Periodisme, entre d'altres guardons. Compagina aquesta tasca professional amb la docència del Periodisme a la Facultat de Ciències de la Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna de la Universitat Ramon Llull (Barcelona). Ha estudiat l'obra periodística de Joan Fuster, Víctor Alba, Manuel de Pedrolo i Manuel Ibáñez Escofet. Participa en diversos programes de TV3, RAC1, Catalunya Ràdio, Cadena SER i Euskal Telebista. Ha publicat diversos llibres, com *Els assassins de Franco* (2005). El seu darrer llibre és *Assaig general d'una revolta* (2019), editat per Pòrtic en català i per Galaxia Gutenberg en castellà.

AMAT, Jordi

Filòleg i escriptor. El seus camps de recerca són l'escriptura biogràfica i la reconstrucció de cultures democràtiques durant el franquisme. Els seus darrers llibres són *El hijo del chófer* i *Vèncer la por. Vida de Gabriel Ferrater*. Ha editat diversos clàssics de la no ficció hispànica. Coordina el suplement cultural *Quadern* del diari *El País*.

BALLBONA, Anna

Escriptora i periodista. Llicenciada en Periodisme per la UAB, té un màster de Literatura Comparada: Estudis Literaris i Culturals per la mateixa universitat. Ha publicat les novel·les *No soc aquí* (Premi Llibres Anagrama 2020) i *Joyce i les gallines* (Anagrama, 2016), les dues, traduïdes al castellà. La primera també s'ha traduït a l'alemany, i la segona, al grec. És autora dels poemaris *Conill de gàbia* (LaBreu, 2012) i *La mare que et renyava era un robot* (Premi Amadeu Oller per a poetes joves 2008). Escriu al *Quadern* d'*El País*, *El Temps*, *Serra d'Or* i la *Revista de Catalunya*, i col·labora amb el programa de literatura de Catalunya Ràdio *Ciutat Maragda*. Dirigeix el podcast d'entrevistes *Domini màgic*.

DOMÍNGUEZ, Martí

Escriptor valencià, especialitzat en narrativa i assaig. Va obtenir el Premi Josep Pla per la seua novel·la *El retorn de Voltaire* i el Premi Òmnium a la Millor Novel·la de l'Any 2019 amb *L'esperit del temps*. La seua novel·la *La sega*, on recrea la repressió franquista sobre els masovers valencians, va rebre diversos guardons, entre ells el Premi Serra d'Or i el Premi de la Crítica Catalana (2016). L'any 2013 va rebre el premi Carles Rahola pel seu assaig *El somni de Lucreci. Una història de la llibertat de pensament*. Des de l'any 1999 dirigeix la revista de recerca científica *Mètode*, motiu pel qual fou guardonat l'any 2007 amb el Premi Nacional de Periodisme. És professor titular de Periodisme a la Universitat de València, i les seues àrees d'investigació es centren en l'anàlisi del discurs de les columnes d'opinió i en la divulgació de la ciència.

MARTÍ MONTERDE, Antoni

(Torís, la Ribera Alta, 1968). És Professor de Teoria de la Literatura i Literatura Comparada a la Universitat de Barcelona. Com a assagista ha publicat els llibres *J. V. Foix o la solitud de l'escriptura* (1998), *Poètica del Café* (2007, 2021). És autor també de *Un somni Europeu. Història intel·lectual de la Literatura Comparada* (2011), *El Far de Løndstrup. Assaig sobre la memòria moral els espais* (2015), *Joan Fuster. La paraula assaig* (2019), *París, Madrid, New-York: Les ciutats de lluny de Josep Pla* (2019), *L'home impacient (Diari 1996-1998)* (2019). Ha editat Joan Fuster, *Figura d'assaig* (2021), i de Josep Pla, *Hem d'acostar-nos més a València* (2021). El seu darrer llibre és *Stefan Zweig i els suïcidis d'Europa* (2020).

MOLLÀ, Toni

Periodista i sociòleg. Ha publicat obres assagístiques com *La utopia necessària* (1994) o *Escrits contra el silenci. A propòsit de l'obra cívica de Joan Fuster* (2017). Ha conreat el periodisme literari en *Converses inacabades amb Joan Fuster* (1992) i *El Genovés* (1994). Com a dietarista, ha publicat *Espill d'insolències* (2001), *Quadern d'entretemps* (2007), *Més enllà de San Francisco* (2010), *Un adéu a la tribu* (2012), *Tot entra en el pes* (2018) i *El tercer toc* (2021).

PONS, Pere Antoni

(Campanet, Mallorca, 1980). Llicenciat en Filologia Anglesa. Periodista i escriptor. Ha publicat, entre altres, els reculls de poemes *El fibló i la festa* (2003), *Fervor tan fosc* (2006), *Aquí, on passa tot* (2017), *Canvi de guàrdia* (2019) i *Dilema d'energies*, els llibres entrevista *La vida, el temps, el món: sis dies de conversa amb Joan Francesc Mira* (2009), *Guillem Frontera. Paisatge canviant amb figura inquieta* i *Conversaciones con Jean Marie del Moral* (2018), les novel·les *La felicitat dels dies tristos* (2010), *Tots els dimonis són aquí* (2011) i *Si t'hi atreveixes* (2014) i el llibre de perfils *Un arxipèlag radiant* (2019). Col·labora regularment en premsa fent entrevistes, articles d'opinió, crítica literària i d'art, i reportatges i cròniques de temàtica cultural i sociopolítica.

PORRAS, Marina

(Barcelona, 1991). És graduada en història de l'art i filologia catalana, i màster en teoria de la literatura i literatura comparada. És professora associada al Departament d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra i investigadora en formació del grup de recerca «Literatura Comparada en l'Espai Intel·lectual Europeu» al departament de Teoria de la Literatura de la Universitat de Barcelona. És crítica literària, col·labora com a periodista cultural en diversos mitjans de comunicació, fa conferències sobre literatura i treballa en una llibreria. Ha publicat *L'enveja* (2019) dins la sèrie «Pecats capitals» de l'editorial Fragmenta. Ha editat i prologat *Donar nous als nens*, una antologia de textos assagístics de Gabriel Ferrater a l'editorial Comanegra, i *La vida de la vida*, una antologia de textos de Katherine Mansfield a Angle Editorial.

RICÓ, Toni

Natural de Novelda (País Valencià), és llicenciat en Història Contemporània per la UA, en Antropologia Social i Cultural per la UB i Doctor en Història per la UdG. En 2019 va presentar la seua tesi doctoral "La influència del pensament de Joan Fuster en les cultures polítiques dels Països Catalans (1960-1992)", qualificada com a Cumlaude. És autor dels llibres *Història de Novelda. El passat d'un poble* (Edicions Locals, 2011) i *No tots els mals vénen d'Almansa. Una revisió crítica de la construcció dels Països Catalans* (El Jonc, 2013) i ha estat editor del llibre col·lectiu *El pensament i l'acció. De Marx a Gramsci en Joan Fuster* (El Jonc, 2017). En 2019 va ser guardonat amb el Premi Assaig de l'Ateneu Barcelonès el que va suposar la publicació de la seua tesi doctoral amb el títol de *Joan Fuster i el pensament nacional. Entre el problema i el programa* (Editorial Afers, 2021). És professor de secundària i batxillerat, membre de l'Institut de Recerca Històrica de la UdG i ha impartit classe diverses ocasions a la Universitat Catalana d'Estiu.

SÒRIA, Enric

(Oliva, La Safor, País Valencià, 1958). Escriptor. Llicenciat en Història a la Universitat de València. Actualment és professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna-Universitat Ramon Llull. Com a poeta ha publicat *Mirall de miratges* (1982), *Varia et memorabilia* (1984, reeditada amb ampliacions el 1988), *Compàs d'espera* (1993), *L'instant etern* (1999), *Arqueologia* (2012) i l'antologia *Abans del vespre* (2019). També ha publicat els dietaris *Mentre parlem* (1991), *La lentitud del mar* (2005), els aplecs assagístics *Sermonari laic* (1994), *Incitacions* (1997), *L'espill de Janus* (2000), *Cartes de prop* (2006) i *En el curs del temps* (2010), sobre temes diversos, especialment literaris, i el treball *Trenta anys de cultura literària a la Safor* (1990). Ha traduït obres de Thomas de Quincey (*Les confessions d'un opiòman anglès*, 1995), Franz Kafka (*La metamorfosi*, en col·laboració amb Heike van Lawick, 1989) i Sam Abrams (*Into Footnotes All Their Lust*, en col·laboració amb l'autor, 2002).

TODÓ, Joan

(La Sénia, 1977). És escriptor. Ha publicat poesia, recollida a *La vista als dits* (2021), dos llibres de contes, *A butxacades* (2011) i *Lladres* (2016), dues novel·les, *L'horitzó primer* (2013) i *La verda és porta* (2021) i una *Guia sentimental del Delta de l'Ebre* (2018). També ha traduït, entre altres coses, Mark Strand (*Rufaga d'un*, 2016). Col·labora regularment a *L'Avenç*.

VÀZQUEZ, Eva

(Girona, 1968). Llicenciada en història de l'art i periodista cultural al diari *El Punt Avui*, on té cura principalment de temes relacionats amb l'art i la literatura. Col·laboradora de la *Revista de Girona* i de la publicació digital *El Temps de les Arts*, ha comissariat diverses exposicions relacionades amb la revisió històrica de l'art del segle XX a Girona.

Cloenda

BAIXAULI, Manuel

És pintor i escriptor. *Espiral* (1998), primer llibre que publica, és un recull de contes breus on plasma les obsessions —la fugacitat de tot, la mort, l'oblit— que ja eren presents a la seua pintura i que es mantindran en les obres posteriors. El segueixen les novel·les *Verso* (2001) i *L'home manuscrit* (2007). Aquesta última rep una acollida excel·lent per part de la crítica, amb sis premis, i esdevé, tot i la seua complexitat, un èxit de vendes. El 2010 enllesteix una nova edició d'*Espiral*, reescrita i depurada a fons. El 2014 publica *La cinquena planta*, novel·la que rep el Premi de la Crítica dels Escriptors Valencians i el Premi Crexells de Narrativa Catalana. A *Ningú no ens espera* (2016), ofereix un recull d'articles amb aire de dietari, acompanyat de dibuixos fets pel mateix autor. La seua última publicació és la novel·la *Ignot* (2020), guardonada amb el Premi Llibreter al millor llibre de literatura catalana del 2020.

Moderadors

BRUGUERAS, Jan

Jan Brugueras Torrella (Terrassa, 1993). Historiador i editor. Ha publicat els llibres *Terrassenquisme i catalanisme* (2018) i *Intel·lectuals proletaris. Pere Vigués i el grup d'"Allà baix" (1928-1937)* (2020), així com diversos estudis sobre història comparada dels intel·lectuals i del catalanisme. Ha col·laborat en publicacions com *El Temps*, *Mirmanda*, *L'Espill* o *Revista de Catalunya*. Actualment és director editorial a Edicions Tres i Quatre.

MONTERO, Francesc

És director de la Fundació Josep Pla i professor associat del Departament de Filologia i Comunicació de la UdG. Ha tingut cura del recull de textos de Josep Pla *Fer-se totes les il·lusions possibles i altres notes disperses* (2017) i, conjuntament amb Neus Vergés, de la reedició de la novel·la *El carrer Estret* (2012), a banda d'altres estudis sobre l'obra de l'escriptor de Palafrugell. Està especialitzat en l'estudi de l'escriptor-periodista Manuel Brunet (*Manuel Brunet. El periodisme d'idees a l'ull de l'huracà*, 2016 i *Testimoni privat. Reflexions i textos de postguerra d'un vencedor vençut (1940-1947)*, 2019), així com del conjunt del periodisme literari català del període d'entreguerres. Sobre aquesta temàtica, ha comissariat exposicions a diversos centres culturals, i ha participat en l'edició de volums especialitzats de caràcter internacional.

MUÑOZ, Álvaro

(1997, València). És graduat en Filologia Catalana per la Universitat de València. Actualment treballa a la Càtedra Josep Pla de la Universitat de Girona, així com de lector i corrector per a diferents editorials catalanes.

PLA, Xavier

(Girona, 1966). És professor de Literatura Catalana Contemporània de la Universitat de Girona, on dirigeix la Càtedra de Literatura i Periodisme. Es va doctorar en literatura comparada a la Université de Paris-Sorbonne (Paris-IV) l'any 1996. Ha estat professor visitant a l'École des Hautes Études en Sciences Sociales de París (2006), a Stanford University (Califòrnia) el 2008 i a la University of Chicago (2013). Ha publicat els llibres *Josep Pla, ficció autobiogràfica i veritat literària* (1997) i *Simenon i la connexió catalana* (2007), que va guanyar el Premi d'Assaig Joan Fuster. La seva última publicació és *El soldat de Baltimore. Assaigs sobre literatura i realitat en temps d'autoficció* (Lleonard Muntaner, 2022). L'any 2015 va rebre el Premi Nacional de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

SAFONT, Joan

(Mataró, 1984). Periodista i escriptor. Llicenciat en Dret per la UPF, Màster en Periodisme i Reporterisme Avançat per la URL i Doctor per la UdG. Professor-col·laborador a la UOC. Autor d'estudis sobre història intel·lectual de Catalunya, especialment del període d'entreguerres i la postguerra. Escriu sobre cultura a Vilaweb.